

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง“การพัฒนายุทธศาสตร์การส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัว สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”ในครั้งนี้ จะแบ่งการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอนคือ 1) การศึกษา เอกสารวิชาการและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาความต้องการและแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับครอบครัว 2) การศึกษาสมภาวะการณ์ ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการเรียนรู้ของครอบครัวในพื้นที่ที่เลือกเป็นกรณีศึกษา 2 พื้นที่ พร้อมทั้งการจัดเวทีระดมความคิดระดับท้องถิ่นเพื่อร่วมกันค้นหาแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัว และ 3) การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในระดับท้องถิ่น เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัว รวมทั้งเพื่อประเมินสัมฤทธิ์ผลเบื้องต้นของการพัฒนายุทธศาสตร์ดังกล่าว ตลอดจนร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและปัจจัยความสำเร็จที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะในการนำยุทธศาสตร์นี้ไปใช้ในระดับท้องถิ่นต่อไป

1. แนวทางและวิธีดำเนินการวิจัย

1.1 การศึกษาเอกสาร โดยศึกษาเอกสารวิชาการและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาความต้องการและแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับครอบครัว ดังนี้

1.1.1 การสำรวจและศึกษาเอกสารงานวิจัยในประเทศต่างๆ โดยศึกษาจากองค์กรที่หรือสถาบันที่ดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านยุทธศาสตร์การศึกษา และงานด้านการเรียนรู้ของครอบครัว รวมทั้งงานด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว ทั้งจากองค์กรในระดับนานาชาติ และองค์กรระดับประเทศ จากการสืบค้นสิ่งพิมพ์และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ทางเว็บไซต์ต่างๆ ดังนี้

(1) ข้อมูลที่สืบค้น มีทั้งเอกสารประเภทสิ่งพิมพ์กับเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ทั้งจากต่างประเทศและภายในประเทศไทย ซึ่งแบ่งได้เป็น เอกสารขั้นต้น และเอกสารชั้นรองดังนี้

(1.1) เอกสารขั้นต้น ได้แก่ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพสังคมปัจจุบันและบริบทแวดล้อมต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของครอบครัวของนักวิชาการจากสถาบันที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว แนวคิดการเรียนรู้ของครอบครัวทั้งในอดีตและปัจจุบัน รวมทั้งรายงานและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะยุทธศาสตร์การเรียนรู้ด้านครอบครัว เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยโดยตรงจากหน่วยงานสำคัญที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดยุทธศาสตร์ดังกล่าวของนานาประเทศ

(1.2) เอกสารชั้นรอง ได้แก่ เอกสารที่มาจากวารสารงานวิจัย เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ รายงานการดำเนินงานของหน่วยงาน

ต่างๆ ที่อาจจะทำหน้าที่รับยุทธศาสตร์ไปใช้ รวมทั้ง เอกสารบทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยโดยอ้อมเช่น เอกสารประเภทข่าวความเคลื่อนไหวในวารสารทางวิชาการ เป็นต้น

(2) แหล่งข้อมูลสำคัญมีทั้งแหล่งข้อมูลจากต่างประเทศ และแหล่งข้อมูลภายในประเทศไทย โดยแบ่งได้ ดังนี้

- (2.1) กระทรวงต่างๆ และสถาบันแห่งชาติที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านครอบครัว และการพัฒนาระดับประเทศ
- (2.2) สถาบันวิจัย และสถาบันสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาระดับชาติ
- (2.3) องค์กรเครือข่าย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับทำงานด้านครอบครัว รวมถึงการนำยุทธศาสตร์ครอบครัว และการศึกษาไปใช้เพื่อการพัฒนาในระดับท้องถิ่น
- (2.4) ห้องสมุดในมหาวิทยาลัยต่างๆ และสถาบันการศึกษาต่างๆ

1.1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล (collection of data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นเอกสารเพื่อใช้ในการวิจัย โดยเก็บข้อมูลทั้งจากข้อมูลปฐมภูมิทั้งที่เป็นเอกสารชั้นต้น จากแหล่งข้อมูลสำคัญ และจากปากคำหรือการบันทึกของผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง และเก็บข้อมูลทุติยภูมิที่หมายถึงข้อมูลที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลอื่นอีกทอดหนึ่ง ข้อมูลที่อ้างอิงมา หรือข้อมูลที่ถูกถ่ายทอดต่อ เป็นต้น โดยผลการประมวลผลข้อมูลที่สืบค้นมา ผู้วิจัยสามารถจัดจำแนกประเภทข้อมูลเพื่อทำการศึกษาและวิเคราะห์ต่อไปมีดังนี้

- (1) ข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาบริบทและแนวโน้มต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และปรับตัวของครอบครัว จำนวน 40 ชิ้น
- (2) ข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องการเรียนรู้สำหรับครอบครัวยุคใหม่ จำนวน 25 ชิ้น
- (3) ข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัว จำนวน 15 ชิ้น

1.1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล (analysis of data) โดยเรียนรู้จากการตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูล(criticism of data) ที่คัดเลือกมา ตามด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และสังเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้โดยพิจารณาแนวโน้มด้านต่างๆ โดยวิธีการอ่านละเอียด เพื่อหาแนวคิดหลัก (theme) เกี่ยวกับแนวโน้ม สภาพปัจจุบันของสังคม และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัวของนานาชาติแล้วนำมาวิเคราะห์เนื้อหาหรือสาระสำคัญ ซึ่งสามารถสรุปเป็นแนวทางการวิเคราะห์เนื้อหา ได้ดังนี้

ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูลและเอกสารในประเด็นสาระสำคัญ
เรื่องการศึกษาบริบทและแนวโน้มต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และปรับตัวของครอบครัว

● (แนวโน้มโลกาภิวัตน์ : ครอบครัว – ผู้วิจัย)

แนวคิด Michael Marien (2010) เกี่ยวกับ Information sociality ที่กล่าวในหนังสือชื่อ Global Foresight ในอนาคตจะเกิดช่องว่างเกิดช่องว่างของการเข้าถึงความรู้และเทคโนโลยีหรือที่เรียกว่า “ช่องว่างทางดิจิทัล” (digital device) ที่สูงตามไปด้วย ในปี 2025 จะเกิดช่องว่างระหว่างประเทศในซีกโลกเหนือและทางใต้ที่ขยายตัวกว้างมากขึ้น (the north-south device)

● (บริบททางสังคมในอนาคต : ครอบครัว – ผู้วิจัย)

สรุปประเด็นจากหนังสือเรื่องโฉมหน้าการศึกษาไทยในอนาคตของนายวิชัย ตันศิริ (2539) ที่ได้วิเคราะห์แนวโน้มของสังคมไทยในอนาคตไว้ว่า “...สังคมไทยจะเป็นสังคมสามยุคสามสมัยที่เชื่อมต่อกัน คือ ยุคเกษตรกรรม ยุคอุตสาหกรรม และยุคข่าวสาร...” ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อค่านิยม วิถีชีวิต ความเชื่อ และวัฒนธรรมที่แตกต่างกันเป็นผลให้เกิดช่องว่างระหว่างผู้คนที่จำเป็นต้องอยู่ร่วมกัน

● (แนวโน้มการศึกษา : ครอบครัว – ผู้วิจัย)

สรุปแนวโน้มการศึกษาในอนาคต กระแสการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษารอบสองตั้งแต่ปี พ.ศ.2552-2561 เนื่องจากยุคโลกาภิวัตน์ได้นำมาซึ่งความหลากหลายและบรรทัดฐานทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมหาศาล ซึ่งการที่ผู้เรียนจะเรียนรู้และปรับตัวทางสังคมได้ดีนั้นจำเป็นต้องมีการเรียนรู้ที่กว้างขวางกว่าสังคมในโรงเรียนอีกมาก ข้อจำกัดที่สองเป็นข้อจำกัดของแนวคิดทฤษฎีที่ว่าด้วยการเรียนรู้หนังสือ (The Limit of Literacy) ที่ผูกขาดการ “มีความรู้” ไว้กับการ “เรียนหนังสือ”

1.1.4 การนำเสนอผลการศึกษา (presentation) ผลจากการประมวลเอกสาร วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยผลลัพธ์ที่ได้จากกระบวนการดำเนินงานวิจัยในขั้นนี้ คือ แนวโน้ม สภาพปัจจุบันของสังคม และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัวของนานาชาติ โดยจะนำเสนอด้วยรายละเอียดดังนี้

- (1) การศึกษาบริบทและแนวโน้มต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และปรับตัวของครอบครัว โดยจะนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับอิทธิพลของการเปลี่ยนแปลงบริบททางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และด้านอื่นๆ ล้วนส่งผลต่อรูปแบบของครอบครัวในปัจจุบัน
- (2) การศึกษา “การเรียนรู้สำหรับครอบครัวยุคใหม่” โดยจะนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเป้าหมายของการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของครอบครัว ครอบครัวจำเป็นต้องเรียนรู้ทั้งในเรื่องความหลากหลายของบริบทโลก การสร้างสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว โดยรวม และบทบาทการเลี้ยงดูลูกหลานในครอบครัว รวมทั้งการเสริมสร้างทักษะชีวิตที่จำเป็นให้เด็ก
- (3) แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัว ทั้งการเรียนรู้มีหลายแบบทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

1.2 การศึกษาสภาวะการณ์ ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการเรียนรู้ของครอบครัวในพื้นที่ที่เลือกเป็นกรณีศึกษา 2 พื้นที่ โดยสำรวจสภาวะการณ์ครอบครัวในพื้นที่ สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและการจัดประชุมปฏิบัติการในพื้นที่ เพื่อร่วมกันนำเสนอเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัว ท่ามกลางสภาพการเปลี่ยนแปลงในสังคมปัจจุบันที่จะมีผลกระทบต่อครอบครัว รวมทั้งการพัฒนาแนวทางในการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัวที่เกิดขึ้นได้จริงท่ามกลางบริบทด้านต่างๆ

1.2.1 การสำรวจและศึกษาพื้นที่ โดยสำรวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับพื้นที่อปท. โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกอปท. ในเบื้องต้นดังนี้

- (1) อปท. ต้องแสดงความจำนงค์ และให้ความสนใจในการเข้าร่วมเป็นพื้นที่นำร่องของโครงการที่เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การเรียนรู้ในระดับท้องถิ่น เช่น โครงการ “ครอบครัวเข้มแข็ง” ของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือการสำรวจสภาวะการณ์เด็กและเยาวชนระดับท้องถิ่น (Child Watch ระดับตำบล) เป็นต้น
- (2) อปท. ต้องมีแผน/โครงการเกี่ยวกับครอบครัวในมิติต่างๆ เช่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งในครอบครัว การสัมพันธภาพในการสื่อสารที่ดีในครอบครัว เป็นต้น

1.2.2 พื้นที่การศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือ พื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีความเป็นตัวแทนของความเป็นเมืองและชนบท โดยบริบททางสังคม วัฒนธรรม และสภาพเศรษฐกิจของจังหวัดมีความใกล้เคียงกับจังหวัดใหญ่ๆ และยังมีสภาพปัญหาของเด็ก เยาวชน และครอบครัวที่มีความคล้ายคลึงกันกับจังหวัดอื่นๆ ด้วย นอกจากนี้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยายังมีกลไกการทำงานของจังหวัด เครือข่ายคนทำงานด้านสังคม วัฒนธรรม สภาเด็กและเยาวชนในท้องถิ่นที่เข้มแข็ง

1.2.2.1 เกณฑ์การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาคัดเลือกอปท. 2 แห่ง คือ

- (1.1) เทศบาลเมืองอโยธยา เป็นตัวแทนพื้นที่ในเขตเมือง ครอบครัวส่วนใหญ่จะทำงานในบริษัทห้างร้าน รับจ้างทั่วไปทั้งในจังหวัดและนอกพื้นที่จังหวัด
- (1.2) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ยังมีความเป็นชนบท ครอบครัวส่วนใหญ่ทำเกษตรและทำงานในโรงงานของนิคมอุตสาหกรรมโรจนะที่อยู่บริเวณรอบๆ พื้นที่

1.2.2.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 2 แห่งนี้ ได้ดำเนินโครงการสำรวจสภาวะการณ์เด็กและเยาวชนระดับท้องถิ่น (Child Watch ตำบล) ภายใต้ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และมีผลการดำเนินงานโครงการเกี่ยวกับ

1.2.3 การรวบรวมข้อมูลครอบครัวและบริบทต่างๆ ของพื้นที่ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสำรวจสภาวะการณ์ครอบครัวโดยใช้แบบสอบถาม Family Watch ระดับตำบล การสัมภาษณ์ และระดมความคิดของคนในพื้นที่

1.2.4 การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในพื้นที่อปท. ที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกโดยการจัดประชุมดังกล่าวนี้จะมุ่งเน้นให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ (เช่น ผู้นำท้องถิ่น คนในพื้นที่ ฯลฯ) ได้ร่วมกันมองภาพการเรียนรู้ของครอบครัวในระดับพื้นที่ที่จะเกิดขึ้น พร้อมทั้งการมองทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ของท้องถิ่นหรืออปท.เองว่า จะมีทางเลือกใดที่จะมุ่งไปสู่ภาพการส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัวอันเป็นที่พึงประสงค์ของพื้นที่ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาพื้นที่และปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมในพื้นที่ ซึ่งสามารถสรุปลำดับขั้นตอนของการทำงานในพื้นที่ได้ดังนี้

ครั้งที่	ขั้นตอนและการปฏิบัติการในพื้นที่อปท.	
	เทศบาลเมืองอยุธยา	อบต.หนองปลิง
1	ลงพื้นที่ แนะนำตัว ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำงานในพื้นที่ร่วมกับคณะกรรมการบริหารชมรมผู้สูงอายุเทศบาลเมืองอยุธยา	ลงพื้นที่ แนะนำตัว ชี้แจงการทำงานในพื้นที่ในเวทีประชุมคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่อาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน
2	สัมภาษณ์ข้อมูลชุมชน	จัดกิจกรรม “ครอบครัวสัมพันธ์” เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างคนในครอบครัว และสามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาครอบครัวของตนเองได้ และการเก็บข้อมูลแบบสำรวจสภาวะการณ์ครอบครัว
3	วางแผนการเก็บข้อมูลสำรวจสภาวะการณ์ครอบครัวร่วมกับคณะกรรมการบริหารชมรมผู้สูงอายุเทศบาลเมืองอยุธยา และบุคลากรของเทศบาลเมืองอยุธยา	คืนข้อมูลสภาวะการณ์ครอบครัวพร้อมทั้งวิเคราะห์โจทย์ปัญหาของครอบครัวและพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ครอบครัวของอบต.หนองปลิง ร่วมกับเจ้าหน้าที่และบุคลากรในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง
4	การจัดเวทีคืนข้อมูลสภาวะการณ์ครอบครัวและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับชุมชนเพื่อสร้างความตระหนัก และให้เห็นถึงความสำคัญของปัญหาครอบครัวในพื้นที่ พร้อมทั้งพัฒนาโครงการเกี่ยวกับครอบครัว	การจัดเวทีคืนข้อมูลสภาวะการณ์และวางแผนการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ครอบครัวในเบื้องต้นกับคณะผู้บริหารและนักวิชาการในท้องถิ่น
5	การวางแผนเพื่อดำเนินงานโครงการการประชุมคณะกรรมการบริหารชมรมผู้สูงอายุเทศบาลเมืองอยุธยา	การจัดเวทีคืนข้อมูลสภาวะการณ์และวางแผนการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ครอบครัวของอบต.หนองปลิง ร่วมกับคณะกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของชุมชนและเจ้าหน้าที่อาสาสมัครชุมชน
6	การดำเนินโครงการ “ครอบครัวเข้มแข็ง อยุธยาน่าอยู่”	การดำเนินโครงการ “ครอบครัวเข้มแข็ง”
7	เวทีถอดบทเรียนและประเมินโครงการ	เวทีถอดบทเรียนและประเมินโครงการ

โดยผลลัพธ์ที่ได้จากกระบวนการดำเนินงานวิจัยในขั้นนี้ คือ แผนการดำเนินงาน ยุทธศาสตร์รวมทั้งแนวทางในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมและคาดการณ์ความเป็นไปได้สำหรับการ ส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัวภายใต้สภาพบริบทของพื้นที่ อปท.

1.3 การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในระดับท้องถิ่น เพื่อระดมความคิดสำหรับการประเมินสัมฤทธิ์ผล เบื้องต้น ตลอดจนปัญหาอุปสรรคและปัจจัยความสำเร็จที่เกี่ยวข้องในการพัฒนายุทธศาสตร์ดังกล่าว รวมทั้งเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะในการนำยุทธศาสตร์การส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัวไปใช้ในระดั บอปท.ต่อไป ซึ่งมีขอบข่ายการศึกษาในขั้นตอนนี้ ดังนี้

- การประเมินผลสัมฤทธิ์ผลเบื้องต้นของการนำแนวทางเลือกและยุทธศาสตร์การ ส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัวในระดับพื้นที่อปท. ที่น่าจะเป็นจริงได้ไปใช้ในพื้นที่
- การประเมินสัมฤทธิ์ผลเบื้องต้นเพื่อมองความเป็นไปได้ของแผนหรือกิจกรรม สำหรับส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัวสำหรับพื้นที่ อปท.
- การวิเคราะห์ปัจจัยเงื่อนไขที่เอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัวของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อ ส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัวในอนาคต

โดยในส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลนี้จะใช้วิธีการจำแนกระบบ และวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยมีกรอบการวิเคราะห์ที่พิจารณาถึงแนวโน้ม ความเป็นไปได้ต่างๆ ตลอดจน ปัญหาอุปสรรคและปัจจัยเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องที่จะมีผลกระทบต่อการดำเนินยุทธศาสตร์การส่งเสริม การเรียนรู้ของครอบครัวในระดับท้องถิ่น รวมทั้งภาพอนาคตของครอบครัวไทยภายใต้ยุทธศาสตร์ ดังกล่าว ทั้งภาพที่พึงประสงค์ ภาพที่ไม่พึงประสงค์ และภาพอนาคตที่มีโอกาสจะเกิดขึ้นได้จริง เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอในการนำยุทธศาสตร์การส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัวไปใช้ในระดั บอปท.ต่อไป

โดยผลลัพธ์ที่ได้จากกระบวนการดำเนินงานวิจัยในขั้นนี้ คือ ยุทธศาสตร์การส่งเสริม การเรียนรู้ของครอบครัวสำหรับพื้นที่ อปท. รวมทั้งข้อเสนอแนะสำหรับการนำยุทธศาสตร์ดังกล่าว ไปปรับใช้ในพื้นที่ต่อไป

กรอบการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิจัย	จุดมุ่งหมาย	สิ่งที่ต้องการ/ผลที่ต้องการจะได้
1) วิจัยเอกสาร (document research)	<ul style="list-style-type: none"> o เพื่อศึกษาแนวโน้มในด้านต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อครอบครัวและการเรียนรู้ของครอบครัว o เพื่อประมวลความรู้เกี่ยวกับการศึกษาและพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัวของนานาชาติ 	<ul style="list-style-type: none"> o แนวโน้มและสภาพปัจจุบันของสังคมที่ส่งผลกระทบต่อครอบครัวและการเรียนรู้ของครอบครัวในอนาคต o แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัวทั้งจากองค์กรในระดับนานาชาติและองค์กรระดับประเทศ
2) การศึกษาสภาพการณ์ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการเรียนรู้ของครอบครัวในพื้นที่ที่เลือกเป็นกรณีศึกษา 2 พื้นที่ และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในพื้นที่	<ul style="list-style-type: none"> o เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัวสำหรับอปท. 	<ul style="list-style-type: none"> o แผนหรือกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับการส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัวสำหรับพื้นที่ อปท. o แนวทางเลือก และยุทธศาสตร์ในระดับพื้นที่อปท. ที่น่าจะเป็นจริงได้
3) การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในระดับท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> o เพื่อประเมินสัมฤทธิ์ผลเบื้องต้น o เพื่อวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและปัจจัยเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ o เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะในการนำยุทธศาสตร์การส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัวไปใช้ในระดับ อปท. 	<ul style="list-style-type: none"> o เงื่อนไข/ปัจจัยที่เอื้อที่นำไปสู่การจัดการเรียนรู้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัว o แนวทางการพัฒนาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องการส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัว o ข้อเสนอแนะสำหรับยุทธศาสตร์และการนำยุทธศาสตร์ดังกล่าวไปใช้

ทั้งนี้ จะได้มีการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบการศึกษา วิเคราะห์ และข้อเสนอแนะของการศึกษาออกมาในเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis)

1.4 การนำเสนอผลการศึกษา ผลการจัดประชุมเสวนาหรือสัมภาษณ์ และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ จะได้นำเสนอเป็นรายงานวิจัย โดยมีการแบ่งการนำเสนอเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวโน้มและสภาพปัจจุบันของสังคมที่ส่งผลกระทบต่อครอบครัวและการเรียนรู้ของครอบครัวรวมถึงการนำเสนอผลการประมวลความรู้เกี่ยวกับการศึกษาและพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัวของนานาชาติ

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษา ทั้งด้านการศึกษาแนวโน้ม การทบทวนเอกสาร และเสนอผลการศึกษา รวมถึงข้อมูลที่ได้จัดการเสวนาหรือสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิต่างๆโดยแบ่งในส่วนนี้เป็นส่วนย่อย ดังนี้

- ภาพของการเรียนรู้ของครอบครัวภายใต้แนวโน้มที่คาดว่าจะเกิดขึ้นได้
- แนวทางการศึกษาเพื่อการส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัว
- การเสนอแนะแนวทางสำหรับการพัฒนายุทธศาสตร์ทั้งในระดับชาติ และระดับพื้นที่ อปท.ที่จะมุ่งไปสู่การส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัวในอนาคต
- การพัฒนายุทธศาสตร์การส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัวสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอในการนำยุทธศาสตร์การส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัวสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปใช้และบทสรุป

จากที่กล่าวมาทั้งหมดสรุปได้ว่า ในกระบวนการดำเนินการวิจัยประกอบไปด้วย 1) การศึกษาเอกสารวิชาการและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาความต้องการและแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับครอบครัว 2) การศึกษาสภาพการณ์ ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการเรียนรู้ของครอบครัวในพื้นที่ที่เลือกเป็นกรณีศึกษา 2 พื้นที่ พร้อมทั้งการจัดเวทีระดมความคิดระดับท้องถิ่นเพื่อร่วมกันค้นหาแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัว และ 3) การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในระดับท้องถิ่น เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การส่งเสริมการเรียนรู้ของครอบครัว รวมทั้งเพื่อประเมินสัมฤทธิ์ผลเบื้องต้นของการพัฒนายุทธศาสตร์ดังกล่าว ตลอดจนร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค และปัจจัยความสำเร็จที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะในการนำยุทธศาสตร์นี้ไปใช้ในระดับท้องถิ่นต่อไป